

Dasiphora (Fruticosa-Gruppen) 'Fridhem' E (syn. *Potentilla fruticosa*) – trädgårdstok 'Fridhem' E

En härdig och blomrik sort av inhemskt ursprung

KORT VÄXTBESKRIVNING

- Växtnamn: Dasiphora (Fruticosa-Gruppen) 'Fridhem' E (syn. *Potentilla fruticosa*)
– trädgårdstok 'Fridhem' E
- Härdighet: Zon 1-6
- Växtsätt: Medelstor tät buske, kraftigt upprättväxande. Relativt smal växtform.
Höjd 1-1,5 m
- Blomning: Rikligt med gula blommor under lång blomningstid
- Blad/grenar: Tidigt grön på våren, tidig invintring
- Växtplats: Sol-halvskugga. Trivs på de flesta jordar, men gärna genomsläppliga. Tål torra.
- Användning: Friväxande häck eller i grupplanteringar
- Övrigt: Värdefull för Mellansverige och Norrland p g a tidig invintring
- E-merit: Härdig, sortäkta och frisk. Rikblommande. Tidig invintring.
- Ursprung: Klonurval av institutionen för trädgårdsvetenskap, SLU, Alnarp (funnen i Umeå parkförvaltnings plantskola).

UTFÖRLIG VÄXTBESKRIVNING

*(skriven av Rune Bengtsson, SLU/Alnarp, ca 1992 då namnet var *Potentilla fruticosa* - ölandstok)*

Bakgrund/ursprung

Potentilla fruticosa växer vild i de kallare delarna av norra halvklotet. Ur hybrider mellan *Potentilla fruticosa* och närstående arter som *P. arbuscula*, *P. davurica* och *P. parvifolia* har det under åren uppstått en lång rad sorter. *Potentilla fruticosa* 'Fridhem' hittades, som en avvikande fröplanta, av förre stadsträdgårdsmästaren Helge Boström i Umeå parkförvaltnings plantskola i Fridhemområdet. Boström har antagit att det kunde röra sig om en hybrid mellan sorterna 'Maanelys' och 'Fridrich-senii'. Den togs i produktion och har ingått i rikstäckande *Potentilla*-försök genomfört av Roland Svensson.

Växtbeskrivning

Potentilla fruticosa 'Fridhem' har ett kraftigt och tätt växtsätt. I det nämnda försöket nådde plantorna 1,3 meter i höjd efter 8 odlingsår. Blomningen är riklig och blomfärgen gul. Sorten utmärker sig genom att grönska tidigt och att avsluta tillväxten tidigt. Dessa egenskaper gör den till en av de mest odlingsvärda ölandstok-sorterna för norra och mellersta Sverige. Erfarenheter från nämnda försök motsvarar härdighet i zon 1-6.

Växtplats

Ölandstoken växer i naturen på många olika markförhållanden men alltid i ljusa lägen i bergstrakter eller, som på Öland, i alvarvegetation.

I odling är den anspråkslös men den får sin bästa utveckling i lätt, mullrik och relativt näringsrik jord. I sortimentet framstår sorten 'Fridhem' som en värdefull sort bland de något högre ölandstokarna framförallt för norra och mellersta Sverige. I södra Sverige finns flera nyare sorter, som ex 'Goldfinger' med längre blomningstid på hösten.

Användning

Friväxande häck eller i grupplanteringar.

Förökning

Förökning sker med sommarsticklingar.

Sjukdomstestning

Elitplantstationen har sjukdomstestat 'Fridhem' enligt SJV's regelverk och bevarar kärnplantor.

Namnsättning

Från 2020 ska namnet vara Dasiphora (Fruticosa-Gruppen) 'Fridhem' E – trädgårdstok.

Namnet har ändrats under åren. Vid introduktion i slutet av 80-talet hette sorten

Potentilla fruticosa 'Fridhem' E – ölandstok. Senare ändrades det svenska namnet till enbart tok. Det tidigare namnet anges som synonym.

Växtbeskrivning/källor

Rune Bengtsson, SLU/Alnarp. Publicerad i Gröna Fakta B12/1993, Växter för framtiden II.

Movium/SLU.

Litteratur:

Bean, W.J., 1970. Trees and shrubs hardy in the British Isles. 8:e omarbetade upplagan, vol. 1. London.

Krussman, g., 1960. Handbuch der Laubgehölze. Bd 1. Parey. Hamburg och Berlin.

Skud – Svensk Kulturdatabas 2020

Sammanställning: G. Holm, E-planta ek. förening